CC

ROYAUME DE BELGIQUE

_ _ _ _ _ _ _ _ _ _

AVIS 47.709/4
DU 8 FÉVRIER 2010

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

_ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, le 12 janvier 2010, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale "modifiant l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 10 avril 2008 accordant des subventions aux communes de la Région de Bruxelles-Capitale pour la rénovation d'infrastructures communales consacrées aux crèches - budget 2008", a donné l'avis suivant :

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1/, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle les observations ci-après.

Comme la section de législation du Conseil d'État a eu l'occasion de le rappeler dans son avis sur le projet devenu l'arrêté modifié [(1)] :

> "L'article 6, § 1er, VIII, 10/, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles attribue aux régions la compétence de financer des missions à remplir par les communes «dans les matières qui relèvent de la compétence des régions, sauf lorsque ces missions se rapportent à une matière qui est de la compétence de l'autorité fédérale ou des communautés».
>
> L'arrêté en projet, qui se donne pour objet de régler l'octroi de subventions pour la rénovation d'infrastructures communales consacrées aux crèches, intervient dans la matière de la politique familiale et d'aide et d'assistance aux enfants, matière attribuée aux communautés, conformément à l'article 128 de la Constitution, par l'article 5, § 1er, II, 1/, de la loi spéciale du 8 août 1980 précitée.

---

(1) Avis 44.355/2, donné le 3 avril 2008, sur un projet devenu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 10 avril 2008 accordant des subventions aux communes de la Région de Bruxelles-Capitale pour la rénovation d'infrastructres consacrées aux crèches - Budget 2008.

L'organisation et la gestion, y compris la subvention, des milieux d'accueil collectif de la petite enfance établis sur le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale par les institutions communales relèvent donc de la compétence exclusive de la Communauté flamande et de la Commission communautaire française [(2)] [(3)].

Dans cette matière, la Région de Bruxelles-Capitale ne peut dès lors pas imposer des obligations ou reconnaître des droits aux institutions communales, qu'il s'agisse des communes, des centres publics d'aide sociale, ou d'une institution créée par ceux-ci. La circonstance que les institutions communales concernées conserveraient la faculté de se soumettre ou non à l'arrêté en projet n'y change rien.

Par ailleurs, comme la section de législation du Conseil d'État l'a déjà rappelé dans son avis concernant un projet similaire [(4)], la compétence régionale relative au financement général des communes (article 6, § 1er, VIII, 9/, de la loi spéciale du 8 août 1980 précitée) est manifestement étrangère à l'attribution de subventions spécifiques.

---

(2) *Note infrapaginale 1 de l'avis cité* : En vertu de l'article 3, 7/, des décrets (II) de la Communauté française du 19 juillet 1993 et du 22 juillet 1993 de la Commission communautaire française attribuant l'exercice de certaines compétences de la Communauté française à la Région wallonne et à la Commission communautaire française.

(3) *Note infrapaginale 2 de l'avis cité* : Voir notamment l'avis 33.566/AG, donné le 11 février 2003, sur un avant-projet de décret de la Communauté française devenu le décret du 3 juillet 2003 relatif à la coordination de l'accueil des enfants durant leur temps libre et au soutien de l'accueil extrascolaire (Doc., Parl. Comm. fr., 2002-2003, n/ 405/1), ainsi que l'avis 35.557/4, donné le 7 juillet 2003, sur un avant-projet devenu le décret de la Commission communautaire française du 17 février 2005 relatif à l'octroi de subventions pour l'achat ou la construction de bâtiments en vue de l'installation de crèches, crèches parentales, prégardiennats, maisons communales d'accueil de l'enfance et services d'accueil spécialisé qui relèvent exclusivement de la Communauté française du fait de leur organisation unilingue francophone, ainsi que pour l'agrandissement, la transformation, les grosses réparations, l'équipement et le premier ameublement de ces bâtiments (Doc., Parl. Comm. comm. fr., 2004-2005, n/ 13/1).

(4) *Note infrapaginale 3 de l'avis cité* : Avis 42.782/4, donné le 7 mai 2007, sur un projet devenu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 7 juin 2007 accordant des subventions aux communes de la Région de Bruxelles-Capitale pour la rénovation d'infrastructures communales consacrées aux crèches - Budget 2007.

Par conséquent, force est de constater que l'arrêté en projet ne relève pas de la compétence de la Région de Bruxelles-Capitale".

La même observation vaut pour le présent projet d'arrêté [5].

---

[5] Voir également l'avis 46.118/4, donné le 4 mars 2009, sur un projet devenu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 19 mars 2009 accordant des subventions aux communes de la Région de Bruxelles-Capitale pour des projets d'infrastructures consacrées aux crèches - Budget 2009.

La chambre était composée de

Messieurs	P. LIÉNARDY,	président de chambre,
	J. JAUMOTTE,	conseillers d'État,
	L. DETROUX,	
Madame	C. GIGOT,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. R. WIMMER, auditeur.

LE GREFFIER LE PRÉSIDENT

C. GIGOT P. LIÉNARDY

CC

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 47.709/4
VAN 8 FEBRUARI 2010

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, vierde kamer, op 12 januari 2010 door de Minister-President van Brusselse Hoofdstedelijke Regering verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering "tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 10 april 2008 tot toekenning van toelagen aan de gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de renovatie van gemeentelijke infrastructuren bestemd voor crèches - begroting 2008", heeft het volgende advies gegeven :

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1/, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

De afdeling Wetgeving van de Raad van State heeft in haar advies omtrent het ontwerp dat het gewijzigde besluit is geworden [(1)], op het volgende gewezen :

> "Artikel 6, § 1, VIII, 10/, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen draagt de gewesten de bevoegdheid op om door de gemeenten te vervullen taken te financieren «in de tot de bevoegdheid van de gewesten behorende aangelegenheden, behalve wanneer die opdrachten betrekking hebben op een aangelegenheid waarvoor de federale overheid of de gemeenschappen bevoegd zijn».
>
> Het ontworpen besluit, dat als doel heeft de toekenning van toelagen voor de renovatie van gemeentelijke infrastructuren bestemd voor crèches te regelen, houdt verband met de aangelegenheid gezinsbeleid en hulp en bijstand aan kinderen, een aangelegenheid die overeenkomstig artikel 128 van de Grondwet bij artikel 5, § 1, II, 1/, van de genoemde bijzondere wet van 8 augustus 1980 aan de gewesten is opgedragen.
>
> De organisatie en het beheer, met inbegrip van de toelagen, van inrichtingen voor collectieve opvang van peuters, gevestigd op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, door gemeentelijke instellingen, behoort dus

---

(1) Advies 44.355/2, op 3 april 2008 gegeven over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 10 april 2008 tot toekenning van toelagen aan de gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de renovatie van gemeentelijke infrastructuren bestemd voor crèches - Begroting 2008.

uitsluitend tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en van de Franse Gemeenschapscommissie [2] [3].

In deze aangelegenheid kan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest derhalve aan de gemeentelijke instellingen geen verplichtingen opleggen of rechten toekennen, of het nu gaat om de gemeenten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn of een er door opgerichte instelling. De omstandigheid dat de betrokken gemeentelijke instellingen de mogelijkheid zouden blijven behouden om het ontworpen besluit al dan niet in acht te nemen, doet daaraan niets af.

Bovendien heeft, zoals de afdeling Wetgeving van de Raad van State er in haar advies over een gelijksoortig ontwerp [4] reeds op heeft gewezen, de bevoegdheid van de gewesten voor de algemene financiering van de gemeenten (artikel 6, § 1, VIII, 9/, van de voornoemde bijzondere wet van 8 augustus 1980) kennelijk niets van doen met het toekennen van specifieke toelagen.

Bijgevolg moet worden vastgesteld dat het ontworpen besluit niet valt onder de bevoegdheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest."

Dezelfde opmerking geldt voor het onderhavige ontwerpbesluit [5].

---

[2] *Voetnoot 1 van het geciteerde advies* : Krachtens artikel 3, 7/, van de decreten (II) van de Franse Gemeenschap van 19 juli 1993 en van de Franse Gemeenschapscommissie van 22 juli 1993 tot toekenning van de uitoefening van sommige bevoegdheden van de Franse Gemeenschap aan het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie.

[3] *Voetnoot 2 van het geciteerde advies* : Zie inzonderheid advies 33.566/AV, gegeven op 11 februari 2003, over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 3 juli 2003 betreffende de coördinatie van de opvang van de kinderen tijdens hun vrije tijd en betreffende de ondersteuning van de buitenschoolse opvang (Gedr. St., Parl. Fr. Gemeenschapscommissie, 2002-2003, nr. 405/1), alsmede advies 35.557/4, op 7 juli 2003 verstrekt over een voorontwerp dat ontstaan heeft gegeven aan het decreet van de Franse Gemeenschapscommissie van 17 februari 2005 betreffende de toekenning van subsidies voor de aankoop of het optrekken van gebouwen, voor het inrichten van crèches, oudercrèches, peutertuinen, gemeentelijke opvangvoorzieningen voor kinderen en gespecialiseerde opvangdiensten, die door hun eentalig Franstalige regeling onder de uitsluitende bevoegdheid van de Franse Gemeenschap ressorteren, evenals voor de uitbreiding, de verbouwing, de zware herstellingen, de voorzieningen en de eerste meubilering van die gebouwen (Gedr. St., Parl. Fr. Gemeenschapscommissie, 2004-2005, nr. 13/1).

[4] *Voetnoot 3 van het geciteerde advies* : Advies 42.782/4, gegeven op 7 mei 2007, over een ontwerp dat ontstaan heeft gegeven aan het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 7 juni 2007 tot toekenning van toelagen aan de gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de renovatie van gemeentelijke infrastructuren bestemd voor de kinderkribben - Begroting 2007.

[5] Zie eveneens advies 46.118/4, op 4 maart 2009 gegeven over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 19 maart 2009 tot toekenning van toelagen aan de gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de projecten van gemeentelijke infrastructuren bestemd voor crèches - Begroting 2009.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	P. LIÉNARDY,	kamervoorzitter,
	J. JAUMOTTE,	staatsraden,
	L. DETROUX,	
Mevrouw	C. GIGOT,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. R. WIMMER, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. LIÉNARDY.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

C. GIGOT P. LIÉNARDY